

VARA KOMMUN

Handlingsplan POSOM

Gäller fr.o.m. 2010-06-01

Innehållsförteckning

Inledning	1
Uppdrag	1
Aktivering	1
POSOM:s organisation	1
Befogenheter	2
POSOM:s ledningsgrupp	2
Löpande arbete.....	2
Stödpersonerna	2
Stödpersonernas arbete.....	3
Arbete vid POSOM-uppdrag	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Uppdrag

POSOM är förkortning av **Ps**ykiskt **Och S**ocialt **OM**händertagande vid katastrofer. Vid större olyckor behövs särskilda insatser för att hindra psykiska följdverkningar dels för dem som drabbas, dels för anhöriga, vänner, åskådare, räddningspersonal, polis och sjukvårdspersonal med flera. POSOM-gruppen ska ge insatser när samhällets ordinarie resurser inte räcker till vid olyckor och katastrofer.

Landstingen har psykiatriska katastrofteam (PKL-grupper) på de olika sjukhusen som ska ge hjälp åt personer som kommer dit.

Med stöd av Socialstyrelsens allmänna råd 1991:2 (Psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer) har Vara kommun beslutat att inrätta en POSOM-grupp för psykiskt och socialt omhändertagande (Kommunstyrelsen 1991-05-28, § 73).

POSOM-verksamheten aktiveras normalt endast vid stora olyckshändelser såsom:

- Händelse i Vara kommun med sådana följder att många människor drabbats direkt eller indirekt.
- Inträffad händelse på annan plats i Sverige eller utomlands under samma omständigheter som ovan.
- Olyckshändelse där PKL-gruppen aktiverats och där POSOM-verksamheten lämnar bistånd efter begäran.
- Händelser där POSOM kan verka stödjande till andra aktörer inom psykosocialt omhändertagande.

Aktivering

POSOM kan aktiveras av insatsledare inom polis eller räddningstjänst, socialchef, kommunens krisledningsgrupp, PKL-grupper på sjukhus samt medlemmarna i POSOM:s ledningsgrupp.

POSOM:s organisation

POSOM är underställd kommunens krisledningsgrupp vid händelser där båda grupperna har ett uppdrag. Vid övriga händelser agerar POSOM självständigt.

POSOM rapporterar årligen sina aktiviteter i en verksamhetsberättelse, vilken tillsänds kommunens ledningsgrupp.

I POSOM:s ledningsgrupp ingår representanter från primärvården, elevhälsan, socialförvaltningen, polisen och Svenska kyrkan i Vara kommun.

POSOM-chef är kommunens chef för individ och familjeomsorgen (IFO). Kommunens medicinskt ansvarig sjuksköterska (mas) är administrativ samordnare i POSOM. Till respektive representant i POSOM:s ledningsgrupp finns stödpersoner knutna och dessa kallas in vid behov.

Befogenheter

POSOM har avsatta medel för mindre löpande administrativa utgifter samt för utbildningsbehov av stödpersonerna. Ekonomiskt ansvarig är kommundirektören.

Vid katastrofsituationer och behov av diverse resurser såsom lokaler, transporter, förplägnad, debriefing etc. har POSOM-chefen delegation på att fatta ekonomiska beslut. I händelse av att POSOM-chefen inte är i tjänst är mas alternativt chefen för elevhälsan ersättare.

POSOM:s ledningsgrupp har kommenderingsmandat av stödpersonerna oavsett organisationstillhörighet. Eventuella lönekostnader står respektive huvudman för.

POSOM:s ledningsgrupp har mandat att i kommunen utse och använda lämpliga lokaler som vid behov kan vara stödcentra.

POSOM:s ledningsgrupp

Målsättningen för POSOM:s ledningsgruppsarbete är att:

- bedriva ett fungerande POSOM arbete
- hålla POSOM:s handlingsplan aktuell.
- kompetensutveckla ledningsgruppen och stödpersonerna inom ramen för POSOM-uppdraget.
- leda arbetet vid POSOM-insatser. POSOM:s ledningsgrupp ska i princip stå utanför det direkta krisarbetet vid en större olycka eller katastrof.

Löpande arbete

POSOM:s ledningsgrupp träffas minst fyra gånger per år. Det löpande arbetet omfattar företrädesvis att bedriva utvecklingsarbetet där handlingsplan, organisation och uppdrag är väl känt. Vidare ska ledningsgruppen värdera riskerna i vår omgivning samt bevaka lagstiftning inom området och tillgodose behovet av fortbildning.

Stödpersonerna

Stödpersonerna kallas in av POSOM:s ledningsgrupp och deltar vid olyckor för att bistå räddningspersonal och polis. Det kan gälla att ta hand om överlevande, chockade människor, kontakta anhöriga, lösa praktiska problem och undvika att människor utsätts för sekundära trauman. Lista över POSOM:s stödpersoner med adress och telefonnummer finns i separat bilaga som uppdateras kontinuerligt.

Stödpersonernas arbete

Målsättningen för stödpersonernas arbete är att:

- Varje ”drabbad” ska ha kontakt med en stödperson.
- Ge en psykologisk ”första hjälp”.
- Ge psykiskt och socialt stöd efter olyckan till de drabbade (kan även vara anhöriga).

Bilagor

Bilaga 1 – Arbete vid POSOM-uppdrag

Bilaga 2 - Stabsfunktioner

Bilaga 3 - Adress- och telefonlista till POSOM:s ledningsgrupp och stödpersoner

Bilaga 4 - Arbetet på stödcentrat

Bilaga 5 – Adress- och telefonlista till växelpersonalen